

Til Regine Schlegel

1849

Indledende note. Kierkegaards breve til Regine Schlegel er redigeret ud fra en række af de udkast til det ene brev, han sendte til hende. Regine Schlegel læste ikke brevet, idet hendes mand Johan Frederik Schlegel sendte det, som nævnt tidligere, uåbnet retur.

*'Det er tid til at tie, og
det er tid til at tale'*

Til fru Regine Schlegel med oprindelig hengivenhed fra forfatteren.

At jeg var grusom, det er sandt; at jeg, (ikke just for min dyds skyld) forpligtet i et højere forhold, af kærlighed måtte være det, er vist; at du har lidt ubeskriveligt, forstår jeg; at jeg dog har lidt mest, tror og ved jeg – imidlertid er jeg desuagtet villig til at bede om din tilgivelse, – hvis du forstår det således, hvis du i dit indre ingen anden forklaring ejer af forholdet end det falsum, hvilket min omsorg tilbød og pånødte dig, det falsum: At jeg var en nedrig skurk, der i selvkærlighed, brydende hellig forpligtelse, grusomt bedrog en elskelig ung pige, der med (hele) uskyldens ret på sin side, med næsten tilbedende beundring og næsten barnlig hengivenhed betroede sig til ham.

Forstår du sagen således, vel så lad mig blive i hint fromme bedrags karakter: Jeg er en skurk, jeg kommer nu angerpint og beder om tilgivelse. Men forstår du det anderledes, så falder vel det om tilgivelse bort, om end min skyld dog altid bliver 'at jeg rev dig ud med på strømmen'.

Forholdet bliver et andet; jeg bliver den takkende; jeg takker dig, o ret oprigtigt, at du hvilken end din tanke dermed har været at du opfyldte mit eneste ønske, hvorefter al min grusomhed stilede: At gifte dig og just med Schlegel.

Tak, o, tak; tak for alt hvad jeg skylder dig; tak for din tid, du var min; tak for din barnlighed, af hvilken jeg har lært så meget, du min indtægende læremester, du min yndige læremester. Du yndige lille, du min læremester, du lette fugl, du min læremester.

Tak for din barnlighed, der blev min forædling og dannelse.

Tak for din barnlighed, der blev min undervisning, tak for din barnlighed, ved hvilken jeg, under Guds bistand, blev i skønneste forstand forædlet og dannet.

Tak for alt, hvad jeg har lært, om ikke af din visdom, så af din elskelighed, tak også for dine tårer, der mægtigt har udviklet mig, tak – dog hvortil mange ord, mit liv har udtrykt: Hun var den eneste elskede; og da hun så giftede sig, da blev hun det menneske blandt levende, hvem jeg er størst taknemlighed skyldig.

Hvorledes jeg efter en anden målestok, på en anden måde, har ønsket at udtrykke min hengivenhed, anser jeg endnu ikke tjenligt for dig at få at vide; men hvad du, der i din vånde – det vil sige, smerte – ikke tog i betænkning religiøst at forpligte mig, ja, at lægge et mord på min samvittighed, uden at betænke eller ane, hvad det jo har vist sig, at du både havde kræfter til at leve og til at gifte dig med Schlegel – hvad du, i sin tid til afsked bad mig om; stundom at mindes dig, det har jeg redeligt holdt.

Ak, i lidelsens tid har du vel – dog, som jeg håber, uden at oprøre dig mod Gud – stundom tænkt: Det er dog frygteligt 'at der skal drives et så rædsomt spil med en stakkels ung pige', at hun skal ødsles på et men-

Regine Schlegel.
Foto: Det kongelige Bibliotek.